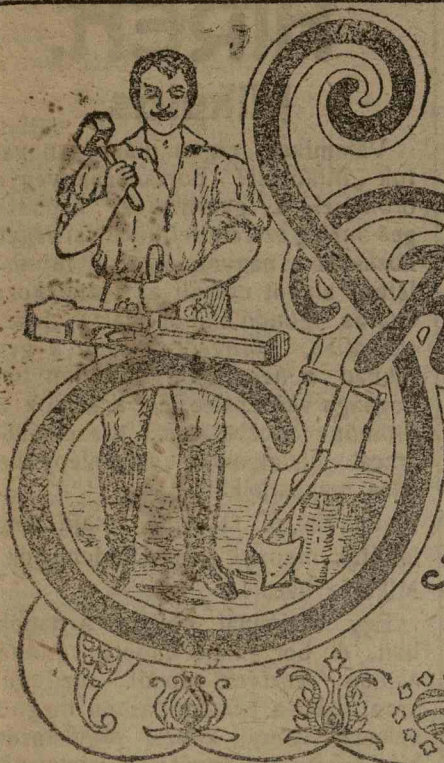

Cenzura

Székely Újság

(volt Székely Udvarhely)

A Székelység pártoktól független
politikai újsága

Milarius Király
Per. marionetták
Chy

Előfizetési ár: egész évre 100 leu, félévre 50 leu, negyed-
évre 25 leu. Egyes szám 1 leu. A Regálban 1 leu 50 bani.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyitólár soronként 3 leu.

Felelős szerkesztő:
Ebert András
Kiadja: A Lapkiadó-Irárság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorhelu (Székelyudvar-
hely) Boulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31 sz.
Meglétlen minden csütörtökön és vasárnap.

A román politikai életet

eddigelé a pártok vad túleke-
dése jellemezte a hatalom után.
Nyugtalanság vett erőt az utóbbi
időben az egész országban,
amely képtelenné tette, hogy az
egészséges alkotómunka mely
gyökeret verjen. Ha hozzá-
vesszük mindezekhez a román-
niai népkisebbségeknek az ál-
lammal szemben tanusított bi-
zalmatlanságát, ki nem alakult
jogi és kulturális helyzetét, ele-
get mondtunk, hogy az ural-
mon lévő kormány nehéz hely-
zetét csak néhány ecsetvonás-
sal is szemléltethetővé tegyük.

Nézetünk az, hogy bármely
párt lett volna kormányon, az
adott viszonyok mellett, a le-
hető legnagyobb jóakarattal sem
produkálhatott volna többet.

A háboru nemcsak a magyar-
ságot, hanem többé-kevésbé a
románságot is kizökkentette
egyensúly-helyzetéből, amely
után csak későbbre következ-
hetik a nyugodt, lelkiismeretes
tevékenységnek az ideje.

Ilyen lázas időkben kritikát
mondani erről, vagy arról a
pártról, a lehetetlen helyzetek
ódiomát pedig egyetlen pártra
kenni, nem volna igazságos. A
nyugodt, békés idők számára
kell föntartani tehát azt a jogot,
hogy alapos kritika tárgyává
tegye azt a néhány esztendő,
amelyben az állam alapköveit
rakosgatják tolytonosan, hogy
erre majdan építeni is lehessen.
Felépíteni egy gazdag, tekin-
télyes és hatalmas államot,
amelynek minden egyes polgára
baldog és megelégedett.

Mi, székelyek — mint nép-
kisebbség — a román politika
irányításába nem folyhatunk be.
Néhány képviselőnk — akiket
nem a nép választott és akik
azért nem támaszkodhatnak szé-
les néprétegekre — tehetetlen-
ül áll és hallgat. Siránkozni
emiatt nem volna férfias,
hiszen mindennek mi vagyunk
az okai, amikor egyes szájhő-
sökre hallgatva, távol marad-
tunk a választásoktól. De a jö-
vőre nézve levonhatjuk magunk-
nak a tanulságot és tudnunk
kell, hogy ezentul kiket köves-
sünk és kikre hallgassunk.

Mert nagy dolgok előtt állunk,
amikor a további tétlenség kár-
hozatos bűn volna a székely-
ség szempontjából.

Az *Averescu* generális elnök-
lete alatt álló néppárt a nagy
csatából és politikai túlekedés-
ből ismét győztesen került ki.
A liberális-párt óriási erőlkö-
dése folytán, az ellenzéki pár-
tok sorra közelednek a kormá-
nypárthoz, amely a demok-
ráciát írta zászlójára; az erdélyi
nemzetipárt is felvette már az
érintkezés fonalát a kormány-
nyal, a parasztpárt és szo-
ciálistapárt pedig máris benne
dolgoznak a parlamentben.

Meg van adva a lehetőség,
hogy e hosszantartó politikai
harcok után, amelyek az ország
konszolidációját fenyegették, be-
áll a helyesebb orientáció, amely
— megfelelő válogatással — a
teljes demokrácia útjára tereli
a kormánypártot — az ellenzék
legsámottevőbb pártjaival.

Ebből a szempontból már
meg kellene szervezve lennie a
székelység legszélesebb réte-
geire támaszkodó székely nép-
pártnak, hogy az a maga su-
lyával és tekintélyével vegyen
tenyleges részt abban az óriási

munkában, amelyet a román
politikai élet most viv meg.

A demokráciának nehéz, de
végtére is diadalmas megszüle-
tésénél, ott kell állania a mi
mindenkoron demokratikus ér-
zésű székely népünknek is. S
azért a székely néppártnak sür-
gős megalakítása, elsőrendű ér-
dekünk!

Politikus.

Hat vagon új butor.

(Saj. tud.) Minket székelyeket,
minden érdekel. Érdekelnek még a
heti vámjelentések is.

Ott látjuk, — többek között —
hogy az elmúlt héten bukaresti
rendelteséssel 6 vagon új butort hoz-
tak be a kurticsai vámon át — ter-
mészetesen külföldről.

— Vajjon miért? — Így tépelő-
dünk önmagunkban...

Hiszen lehet, hogy Bukarestben
nincs megfelelő butor, mert Ó-Ro-
mánia az ipar terén eddig sem volt
vezető helyen.

Azonban Erdély butoripara —
különösen az utóbbi időben — első
helyen áll. Sőt azt is merjük állítani,
hogy maga a Székelyföld még a vi-
lágpiacra sem marad háttérben.

Tessék megpróbálni!

Nagy bankjaink, tőkepénzeseink —
tisztelet a kevés kivételnek, mert
mostanában ilyen is akad — reá-
vetették magukat a kereskedelemre.
Ez nem volna baj, ha azzal a nem-
zeti ipart támogatnák. E helyett azon-
ban leginkább a külföldi behozatalt
favorizálják, ami nem mindig válik
előnyére a nemzeti állam közgaz-
daságának, sőt igen gyakran való-
sággal megrendíti azt.

Ha bankok, tőkésék előnyös
helyezetükből kifolyólag az önös
hasznat az összeség előnyeivel össz-
hangzásba igyekeznének hozni, akkor
munkanélküli és ebből kifolyólag
természetesen csakis elégedetlensé-
get okozó emberek nem lehetnének
az országban.

Akarmelyik bank próbát tehet.
Hirdesson pályázatot írja elő rész-
letesen, mire van szüksége. Rövide-
sen beigazolást nyer, hogy nálunk
minden közszükségleti cikket első-
rendű minőségben megkaphat.

Jelesebbnél jelesebb, kiválóbbnál-
kiválóbb butor-iparosaink vannak itt,
a Székelyföldön. Ezeket csak tömör-
íteni kellene. Ezt pedig csak vala-
melyik bank tehetné, amely megfe-
lő tőkével a kiváló mesterek hóna
alá nyulna és a kisipar köréből
kiemelve, gyáripárt teremtené velük,
általuk.

Azután román, magyar, német
stb. szövegű, képekkel és szolid
árakkal ellátott árjegyzékeket kellene
szétküldeni. Olyan eredményt lehetne
elérni, hogy akkor bizonyára senki-
nek sem jutna eszébe Kurticsón át
6 vagon butort külföldről behozni
Bukarestbe. Inkább innen szállítaná-
nak tengeri kikötőinken butorokat a
világpiacra. Ehhez minden kellékünk
meg van. Csak ember kell a gátra...

Igy vagyunk többek közt a ci-
pészipparral és más világcikkekkel
is. E téren szintén olyan elsőrendű
iparosaink vannak, hogy bárhol
megállják helyüket. De nincs vállal-
kozó szellemű nagykereskedőnk, aki
világpiacra vigye kiváló készítmé-
nyeiket s ezer meg ezer munkás-
kezet foglalkoztasson itthon.

Pedig a munkanélküliség, a mun-
ka-alkalmak hiánya, az okos állam-
vezérek rovására és a nemzet mér-
hetetlen károsodására megy s előbb-
utóbb helyrehozhatatlan bajokat, sőt
katasztrófát okozhat.

Addig segítsünk tehát, amíg nem
késő...

Tanítók levele a „Székely Hírek“ hez.

Nem térhettünk ki az elől, hogy több állami iskolai tanítónak levelét ne közöljük a „Székely Hírek“ dec. 4-én megjelenő 50. számában. Hogy a személyeskedést elkerüljük, a hozzáink intézett levél több részletét kihagytuk. Célunk a jóügy szolgálata, a közügynek előbbrevitele. Ha ezért élbe kerülünk egyesekkel — ez nem ami hibánk. Továbbra is megmaradunk ezen az uton, amelyet lelkiismeretünk, kötelesség érzetünk és a székelység jól felfogott érdeke diktál nekünk.

E levélre legújabbán *Gyerkes Mihály*, a „Tanítók Lapja“ felelős szerkesztője küldött be hozzánk néhány észrevételt, amelyből — kihagyva szintén a személyi ellentétekre vo-

natkozó részleteket — a következőket közöljük:

„Alljanak elő az új időben az új emberek, hadd lássuk, kiket kell kövessünk. Hátha nevesebb, értékesebb tanügyi munkásokkal állunk szemben, akik többet és hatékonyabban tudnak az osztálytanítás javára tenni. Ez esetben letelesszük a tollat és levett kalappal rohanunk mindnyáján utánuk. Lássunk embereket a forumon!”

Csak annyit jegyzünk meg, hogy a kritika nem mindig a rosszakarat szüleménye. Sokszor jót tesz és helyes mederbe tereli az ügyet. Ebből a szempontból is — amint azt mult számunkban hangoztattuk — szolgálataira állunk mindenkor a kultura embereinek.

Nyugdíjasok ügye.

(Saj. tud.) Már több ízben foglalkoztunk a „Székely Hírek“ hasábjain a szegény, létminimumon alól javadalmazott nyugdíjasok ügyével. Nap-nap után hozzánk intézett panaszos levelek indítanak arra, hogy ismét szóvá tegyük ezeknek a mostoha sorsban részesülő embertársainknak szomorú helyzetét, hogy végre az illetékes körök is hallják meg panaszos feljajdulásukat.

Az új számviteli törvény határozottan kimondja, hogy

a nyugdíjak kifizetésére még a falusi adópénztárak is jogosultak, sőt a nyugdíjasok szabályszerűen láttamozott nyugtáit kötelesek kifizetni és a nyugtát készpénzkepen kezelve, a leszámolásakor az adóhivatalhoz beszállítani.

Sajnos, ez az üdvös intézkedés,

mely a drága ide-oda utazástól mentesítene a nyugdíjasokat, a gyakorlatban nem valósított meg és ma is ide-oda küldözgetik, utaztatják úgy, hogy a kijárandóságuk felét fuvar költségre dobják ki. Az új rendszerű könyvecskék is kizárólag azt a célt szolgálják, hogy a szegény öreg nyugdíjas a lakóhelyéhez legközelebb eső adópénztárnál az azon óra esedékes „Bon“ ját kifizetésre bemutatva, könnyen juthasson pénzecskéjéhez. Az egyes ujonnan felállított körzet-adópénztárakhoz való csoportosításukat is elrendelte a Nyugdíjigazgatóság, szintén főnti céllal.

Az e célra felfektetendő számlakönyveket azonban, tán a felhalmozódott munka miatt, az ezzel megbízott tisztviselők még el nem készíthették és így még ma is az a

sajnálatos körülmény áll fent, hogy a körzetadópénztárak számlakönyv és rendelet hiányában, kénytelenek a nyugdíjasokat a központi adópénztárakhoz utasítani. Az új nyugdíj-könyvecskék nincsenek még mind kikészítve és így — épen 3 hónapja — hiába várnak illetményük kifizetésére a nyugdíjasok. Ez pedig nem helyén való dolog!

Amíg az új számlakönyvek felfektetése befejezést nyer, tán úgy is meg lehetne oldani a dolgot, hogy a távollakóknak postán küldje meg a központi pénztár illetményüket. Mindent meg lehet tenni, csak egy kis jó-akarat kell hozzá, mert mit érnek az üdvös intézkedések, ha csak írott malasztok maradnak!!!

Speciel az udvarhelymegyei nyugdíjasokra vonatkozólag — amint értesülünk — egyelőre csak három kifizető pénztár lesz: Odorheiu-Săcuesc, Ocland és Cristur-Săcuesc.

Az udvarhelyi körzetnek az új könyvecskék már kézbesítve vannak s a másik két körzet könyvecskéi is a napokban végre megküldetnek az illetékes községi előjáróságokhoz.

Ne csak ésszel, de szívvvel is dolgozzunk!

— **Felebbezési bizottság.** A most még működő becsülő bizottságok munkájával kapcsolatosan, a felebbezések tárgyalása is e hó 5-én a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság épületében megkezdődött és naponta a délutáni órákban foly. A bizottság elnöke: Georghe Stoicanu pénzügyi administrator, előadó: Gaspar Toma osztályfőnök, a polgárságot Dr Persián József és egy bírósági kiküldött képviseli. A bizottság — szükség esetén — helyszíni szemlét is fog tartani. A felebbező feleket szabályszerűen megidézük.

HIREK.

Mikulás.

Valamikor régen másképen vártuk „Mikulást!“ Borzadással vegyes örömmel a gyermekek, bensőséges meleg szeretettel, kíváncsi vágyakozással a nagyok. A pajzán fantázia létező alakot csinált az ajándékozni akarás gondolatából. Várta fehérszakállas, görnyedt alakját a gyermekhad a nemtudás gondtalan boldogsága közepette és a szülők az örömet okozhatástól átszellemült arccal biztatgatták szemefényüket, édes magzatjait:

— Ha jól tanultok, majd meglátjátok mennyi szép mindent hoz a Mikulás bácsi! . . .

Egy családnál voltam a napokban. A borzalmas háboru vérontásaiban résztvevő sápadt, megnyult arcu apát, a pénzáradatban megnövekedett igényü kapzsi vágyakozást kifejező szemü anyát, a szeretet nélküli nász két kis korcszüleménye faggatja:

— Apuka édes, mit hoz a Mikulás bácsi?!

Az apa kifejezéstelen szeméből valami indulatteljes gyűlölet sugárzik ki, mintha nem is édes véreinek szavát, hanem a halálmadar vészes huhogását hallaná és horpadt melléből vadul sir ki a hang:

— Menjete a fenébe, ne boszantatok!

Megremeg a lelkem minden érzék szála és kezdem magam nagyon rosszul érezni. Veszem a kalapom és bucsuzom. . .

Ilyen a mai családi élet! Az idegölő háboru kiölt az emberből minden emberit! Kiölte a szeretet életető elemét és helyet vindikált a gyűlölködés posványának. Hol van a meleg, bensőséges családi élet, mikor egymás megörvendeztetésére még fantáziánk ködképeit is szerepeltettük. . .

Régen volt, nagyon régen volt. . .
(Molnár)

A 3000-edik év.

(Mantegazzának tudományos alapon fölépített álma a jövődőről.)

— Olaszból a „Székely Hírek“ részére —
(2. folvt.)

Ismét hatalmas háboru ütötte fel fejét. De ez már a szónak és tollnak háboruja volt. Köztársaságok, konzervatívok és szociálisták verkedtek egymással, míg az utóbbiak győztek.

A nemes, de mégis csak badar kísérlet 4 nemzedéken, tehát egy évszázadon át tartott, de az emberek belátták, hogy tévedésben vannak. Elnyomták az egyént és a szabadság megszűnt azok által, akik abból szent dolgot csináltak. A parlament kényuralmát felváltotta egy sokkal nyomasztóbb uralom, amelyben az összesség fogalmának mesterséges védelmére mindent feláldoztak. Ebben a harcban az egyes egyént elűnt, az elsősége való törtétest pedig elnyomták. Eltörölték az örökösödést és ezzel a családi életet terméketlenségre és szomorú unalmasságra kárhoztatták.

Végre aztán az állam- és természettudósok impozáns nagygyűlése

megbuktatta a szocializmust és megalapította a *Világ Egyesült Államait*. Eltörölték a hadsereget, a fogyasztási adót, a vámokat, az akkori barbárságnak összes eszközeit. Megszűnt továbbá a testi fájdalom, az átlagos életkor meghosszabbodott, miután a 60 évig fölvihték. De még mindig megmaradt a betegség, még mindig születnek nyomorékok, gyenge elméjűek és betörők. Még messze állunk annak az álomnak teljesedésétől, hogy minden ember csak öreg korában haljon meg és akkor is fájdalom nélkül.

Mária elmerülve hallgatta és Pál is elnémult, mintha mélabus gondolataik támadtak volna. A történelem 20,000 éve nagyon hosszúnak tűnt fel nekik azért a csekély utért, amelyet a haladás eddigelé befutott.

A jegyesek még hallgattak, mi alatt csónakjuk az öböl hullámain átsiklott. Minden mozdulatával szétépte az ezüsthényhálót, amely a víz felszínén szétterítve előmlött.

Ezalatt közeledtek a régi arzenálhoz, amikor egyhangu, komor hangot hallottak. Először homályosan és alig hallhatóan, majd egészen tisztán és világosan, az éjjeli szél iránya szerint.

Pál és Mária a hang irányába néztek és úgy tetszett nekik, mintha az a tengernek azon helyéről jönne, ahol egy kerek test, mintegy óriási tengeri teknősbéka, a hullámokon himbálózna.

Arra felé irányították csónakjukat és a hang mind erősebb és hosszabb lett. Néhány lépésnyire az uszó tárgytól megállottak.

Micsoda tárgy ez?

Ez egy ősrégi bója, amelyhez a XIX. század barbárai erősítették páncélhajóikat. Annyi évszázad után itt áll megrozsdásodva és elfelejtve, mintegy emléke oly időnek, amely — szerencséjére az emberiségnek — nem fog többé visszatérni.

Ezalatt a szomorú, egyhangu hangot, amely a bojából jött, egészen tisztán hallhatták.

Ez minden összhangzat nélkül, kettős hangból állott: egy fájdalmas hangból és zugásból, amelyek rövid időközben egymást felváltották. Ugy tűnt fel, mintha egy nagyon elszomorodott óriási szívnek ütéseit volna:

— Istenem! mondd meg Pál, tulajdonképp miért panaszkodik ez a bója, miért szenved, jajveszékel?

— Tekis balgal — válaszolá Pál erőltetett mosollyal. A fájdalmas hang nem más, mint a boja megrozsdásodott gyűrűjének rikácsolása, míg a zugás abból származik, hogy a hullámok odaverődnek üres oldalaihoz.

Mig Pál ezt magyarázta, gondolatai egy magasabb és távolabbi világban kalandoztak.

És még mindig ott maradtak, hosszú hallgatásba merülve.

— Menjünk el, térjünk vissza a száraz földre, mert ezek a hangok megijesztenek, elszomorítanak — mondá Mária.

— Igazad van, menjünk. Engem is busítanak. Ugy tetszik, mintha látnám itt az emberiség történetének fájdalmas képét. Ez a fájdalmas hang előtör az ujszüültekből, a szerelmes ifjakból, halálfelelemtől remegő aggyastyánokból, akik kenyér és dicsőség, gazdagság és szerelem után éheznek. Oly panasz ez, melyet az egész világ visszhangoz, mely sirva kérdezi az égtől, miért van élet, s miért fájdalom? . . .

És a világnak ezen fájdalmas panaszára, tompa, mély sugással felel a sors:

(Folyt. köv.)

— **A király marosvásárhelyi látogatása** — legújabb hír szerint — most már tavaszra marad.

— **E hó 10-én** — mint már említettük — a székelyudvarhelyi ref. kollegium műkedvelői színelőadását tartják a „Bukarest” színháztermében. Előadás után pedig a község átvonul az új kollegium földszinti helyiségébe, ahol dusan felszerelt büffé-sátrak várják. A tánc pedig reggelig tart.

— **A tisztviselők rangsorát** — mint bukaresti tudósítónk írja — a kormány rendezi. E célból a magyar rendszert alkalmazzák és négy osztályt állapítottak meg. Első osztályba a főiskolát végzetek, II-ikba az érettségizettek, III-ikba a négy középiskolások és IV-ikbe az ennél kisebb képzettségű tisztviselők jutnak. Tizenegy fizetési osztály lesz.

— **Táviratokat** ezentúl csak tantávirat vagy írógéppel írottak vesznek fel és csakis az úrlap első oldalára lehet szöveget írni. (Posta- és táviratvezérgazgatóság.)

— **Nagyarányu táncmulatságot** és ismerkedési estélyt rendez a székelyudvarhelyi 105—106. gy. e. tisztikara f. hó 18-án a vármegyeház disztermében. E táncmulatságra — amint a rendező bizottságtól értesültünk — elhozzák a 89. gy. e. zenekarát Brassóból, gondoskodnak tomboláról s gazdag és változatos buffetről. E mulatságra meghívókat fognak kibocsátani román-magyar nyelven és meg fogják hívni a székelyudvarhelyi és vidéki magyar intelligenciát. A mulatság tiszta jövedelmét jótékony célra fordítják. Ez lesz az első alkalom, amikor a 105—106. gy. e. derék és humánus tisztikara kilép a nagy nyilvánosság elé és kezdeményezésével lehetővé teszi a barátságos közeledést a katonaság és polgárság között. A mulatságnak — alig, hogy hire futott a városban — máris nagysikert jósolhatunk, mert a tisztikar ezen elhatározását nagy örömmel fogadta a székelyudvarhelyi intelligencia és biztosra vesszük, hogy vidéken lakó intelligenciánk is ugyanilyen érzelmekkel van eltelve. A részletes programot a „Székely Hírek” vasárnapi számában közöljük.

— **Papok házassága.** Cseh-szlovákia katolikus lelkészeinek szövetsége a római kuria elé ismételt emlékiratot terjesztett, amelyben többek között a lelkészek házasságának megengedését is követeli.

— **Letört bimbó.** Alig virult, már is elmúlt... és szülőinek végtelen bánatot okozott. Pedig még csak egy csöpség volt. Dr. gróf Nesselrode Károlyt, a székelyudvarhelyi járásbírószék vezetőbíráját ezeltű két héttel egy egészséges, szép fiúgyermekkel ajándékozta meg a felesége. A kicsi gróftól Olimpius, Róbert, Mihai, Stefan, Carol, Florica névre keresztelték és nagy örömmel volt a családban. Azonban a sors kevéssé örömet és rendesen sok bánatot osztogat. E hó 5-én a kegyetlen halál elrabolta a szeretett szülőket kebléről. 1921. dec. 6-án általános nagy részvét mellett temették el a grófi-pár elsőszülött kis fiát.

— **Székelyek osztrák uralom alatt.** A »Keleti Újság«-ból olvassuk, hogy Oberwarth községben, melyet most az osztrák csapatok Nyugatmagyarország területén elfoglaltak — **kétszáz székely család** van, akik még a 17-ik században vándoroltak oda. Oberwarth népe igen intelligens és e községet, mintegy 4000 főnyi magyar érzelmű lakosság lakja.

— **Az adóvallomások beadásának határidejét** — mint már jeleztük — királyi rendelettel meghosszabbították. E szerint azok, akiknek lakóhelyén az összeíró bizottságok befejezték, vagy 1921. december 15-ig be fogják fejezni az ingatlanok becslését, a határidő a valómási ívek beadására 1921. december hó 15-én jár le. — Azokra, akiknek lakóhelyén a bizottságok munkálatait 1921. dec. 15-ike után fejezik be, azon a napon jár le, amikor az összeírók a helyszínre mennek, de legkésőbb 1922. január 1-én. A külföldön tartózkodókra nézve ugyanez a határidő érvényes.

— **Egy bába ellen** a kolozsvári rendőrség eljárást indított azért, hogy a szigorú rendelkezések ellenére, két újszülött csecsemőnek a szemébe ezüstnitrátot becsepegtetni elmulasztotta. E mulasztás — mint az »Uj Kelet« írja — gyakran teljes vakulást idéz elő.

— **A piaci ellenőrök** mindenben a maximális árak betartását követelik. Azonban már kb. egy év óta az ármaximálás nem, de a viszonyok változtak. Ajánlatos, hogy úgy a város, mint a vármegye területén az illetékes hatóságok új árakat állapítsanak meg.

— **Bőven van tojása** — úgy látszik — a szásztrégeni Blum-cégnak. Csak nem régen büntette meg a spekulánsbiróság nagyobb mennyiségű tojás-szállítvány lefoglalása után s most ismét 170 ezer drb. export-tojást foglalt le e cégtől a rendőrség.

— **A munka — nemesít.** Valamikor, nem is olyan régen az a mottó járta:

„A paraszté a dolog...

Én magyar nemes vagyok”.

Ma más szelek fujnak. Budapesten pl. Bárányos Ilona, alapítványi hölgy a Ferencziak bazárjának első emeletén „Grációza”-táncintézetet nyitott. Az üzletet maga a bárónő vezeti. — A Harisbazar félemeletén Odeschalchi hercegné Gróf Andrássy Klára fodrász-szalont nyitott. — A Türr István utca egyik bérpalotájának félemeletén van bonyhádi Perczel Tiborné női kalapszalona. — A Kossuth Lajos utcabeli trafik tulajdonosa Fábry Istvánné Ghyllány Márta. Valamennyi előkelő mágnás név. De hát az idők és vele az emberek is változnak. A munka pedig nem szégyen, sőt ma már — s ezután még inkább — csakis az nemesít...

— **A nyulak, a rendőrség és a betegek** Székelyudvarhelyt a keddi vásáron az engedély nélkül árusított nyulakat, a rendőrség össze-szedte és a vármegyei közpórház rendelkezésére bocsátotta. A szegény

betegek egészen jól jártak. Legalább finom nyulpecsenyét ehettek. Tanulság: vadászenedély nélkül vadászni nem szabad — még az erdőőröknek sem, akik fegyverüket csakis önvédelemre használhatják. Már pedig a nyulak az életét még eddig, senkinek sem veszélyeztették..

— **Emberek a vadonban.** Ha még csak ott volnának és nem a Volga-mentén, ahol az amerikai segítő-egyesületek kiküldöttel és Nansen, az európai segítőakció vezetője, borzalommal látják az inséget, mely 30 millió embert sujt és ezek közül legalább 10 millió tavaszig elpusztul, ha idejében segítség nem érkezik. A menhelyeken és kórházakban nincs felszerelés, a betegek a rendes tápláléknak csak 15 százalékát kapják. Ágyneműkről, fehérneműkről szó sincs és ruha helyett rongyokba öltöztetik a menekülteket. Rengeteg gyermek az erdőbe menekült, ahol vad állapotban él. Ott keresnek alkalmas fekvőhelyeket, meleg barlangokat. Az állatok iránt több bizalommal viselkednek, mint az emberekkel szemben. Nagyrésztük már a beszédet is elfelejtette és csak artikulálatlan hangokat tud kiejteni. Ilyen és ehhez hasonló rettenetes képe van Szovjet-Oroszországnak a Volga-mentén

— **A legérdekesebb riportokat** olvashatja minden héten *Tóth Sándor* kitünően szerkesztett lapjából: a *Tükörből*. A Tükör tudósításai Erdély minden részéből elsőrangúak, frissek és ötletesek. A Tükör Erdély minden városában, pályaudvarán kapható ez a 32 oldalas újság ára 3 leu. Előfizetés 1 negyed évre 35 leu. Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Iuliu Maniu (Szentegyszáz u.) 6. *Kérjen mutatványszámot.*

— **Országos kirakóvásárok** december 12-én Gyalu, Nagyapold, Zám; 13-án Bethlenszentmiklós, Bözöd, Dés, Gyergyószentmiklós, Nagyselyk; 14-én Földvár, Óradna, 16-án Brád, 17-én Gyulafehérvár, Parajd; 19-én Abrudbánya, Mezőörményes, Vámosgálfalva, Zsibó, Csikszentgyörgy, Küküllővár; 20-án Alsócsernáton, Bánffyhyunad, Vizakna; 21-én Székelyudvarhely, Szentágota; 22-én Nagyida, Szilágycseh; 23-án Szilágyosomlyó; 28-án Nagyajta; 30-án Algyógy.

— **Tyuklopás Csikban.** Dr. *Kolonics Dénes* csiksomlyói körorvos — úgy látszik — nemcsak kiváló orvos, hanem jeles tyuktenyésztő is. Azonban szeptember óta egyre-másra titokzatosan tűntek el a tyukjai az ölljából. Most aztán — mint tudósítónk írja — az ottani ügyes csendőr őrsparancsnok lefűlelte a két lábú görényt Szelibecsán Péter szolga személyében. A tyuktolvaj egész üzletszerűleg kezelte a körorvos baromfi-állományát. Özv. Orbán Ferencné 1 pár alsónadráért kapott 2 orpingtont, özv. Kovács Jánosné pedig 5 leuért vásárolt 8 drb. plimutot, míg a hirneves Vánca Józsefné egyenesen 15 drb. fehér viandot helyezett el 7 leu és üres ígéretek fejében orgazdaságában. Ugy a fiatalok tolvaj, mint az orgazdák ellen megindult a büntető eljárás. A tyukok egy részét a károsult orvosnak a csendőrök visszaszerezték.

— **Köszönetnyilvánítás.** Akik szeretett gyermekünk Gróf Nesselrode L. R. Olimpius Róbert elvesztése feletti mélyeségűs fájdalomukat részvét vigasztalásukkal enyhítették és a kik őt, a 12 napos angyalkát utolsó útjára kísérték, fogadják hálás köszönetünket. *A gyászoló család.*

— **A második Bolyai novella.** Tabéri Géza, az országos nevű nagyváradi író, tervbe vette, hogy a két Bolyai életét és korát egy nagyobb novellaciklusban dolgozza fel, hogy az erdélyi kultúra világhíres büszkeségeinek a fiatal erdélyi irodalomban is maradandó emléket emeljen. Az első Bolyai novellát „Anna sodrában” címmel nemrég mutatta be a „Napkelet”, melynek Tabéri tudvaleg egyik főmunkatársa. A második Bolyai novellát a december 1-i „Napkelet” szám hozza, egész sereg érdekesnél érdekesebb közlemény kíséretében. A politikai természetű cikkek sorából messze kiemelkedik Jászi Oszkár hosszabb visszaemlékezése, mely az emlékezetes aradi tárgyalások hiteles történetét tartalmazza. Az erdélyi magyarságnak most első ízben lesz módjában megismerkedni azokkal a körülményekkel, melyek sorsát a forradalmi napokban eldöntötték. Dadai Loránd az erdélyi irodalompolitikáról ír, Dózsa Endre a nemzetközi sirokról mond el figyelemre méltó gondolatokat. Szentimrei Jenő terjedelmes kritikáját adja Ormos Ede: „Mi okozta Magyarország szétbomlását?” című ujonan megjelent könyvének, Ligeti Ernő „Zsidó memoárak” címmel a zsidóság új nemzetközi helyzetével foglalkozó könyvet ismerteti és bírálja. A szépirodalmi részben Barta Lajos novellája, Emőd Tamás és Toth Árpád remekbe készült versei gyönyörködtek az olvasót, a jegyzetek között Dettre János, Keresztúri Sándor, Darvas Simon és mások aktuális, érdekes írásait közli az új »Napkelet«.

— **Polgári fillérest.** A székelyudvarhelyi polg. önk. és segélyző egyesület e hó 6-án tartotta ez évben utolsó fillérestélyét. Az ügyes műsort *Felméri Rózsika, Sepsí Jucika, Tamás Mancsi, Csendőr Jenő és Balázs Imre* rendezték. *Maráth Olga* hatásos szavalata után, énekszólót adott elő *Keresztély Gyula*. *Biró Sándor* tanár pedig tanulságos előadást tartott, mely után *Csendőr Jenő* színészhez méltó sikerrel kuplázott. A műsor utolsó pontját képezte egy kedves 1 felvonásos bohózat, mely a község körében zajos tetszést aratott. A kiváló szereplők: *Magyar Erzsike, Nagy Berta, Sepsí Juci, Izsák Ferenc, Keresztély Gyula, Jeszenszky Miklós és Felméri József* voltak. A legközelebbi fillérestély 1922. január 10-én lesz.

— **Lengyel márka beváltás.** A székelyföldi Kereskedelmi és Ipar-kamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy f. évi dec. 15-ével a forgalomból kivonatnak az 1919. febr. 15-iki keleti szürke színű 100 márkások, az 1919. évi jan. 15-iki keleti szürke színű 500 márkás, továbbá az 1919. május 15-iki keleti 1000 márkások. Ezen bankjegyeket 1922. jan. 15-éig a lengyelországi kölcsönpénztár és összes fiókjai beváltják.

— **17 ezer vagonlakó lakik** — írja „A kisgazda” Budapestről — a nov. havi hivatalos kimutatás szerint 3 ezer 906 vasúti kocsiiban. — **Színészet.** *Fehér Imre* színtársulata e hó 11-én utolsójátékát Székelykeresztúron és onnan a társulat Tordára megy.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Többször előfordult, hogy a «Székely Hírek»-et az előfizetők tudta és akarata nélkül illetélen kezek, sőtétben bujkáló alakok visszaküldötték. Ismételten figyelmeztetjük előfizetőinket, hogy ha a lapot nem kapják meg, vagy nagyon későre kézbesítik — levelező-lapon azonnal jelentsék be nekünk.

Előfizetőinket a hátrálékos előfizetési díjak beküldésére kérjük, hogy e miatt a lap szétküldésében akadály ne legyen.

Sz. K. Bfalva. Közérdekű felszólalása egy másik lapban már megjelent s azért azt nem közöltük. Csak nekünk szóló szíves küldeményeit várjuk és kérjük minél gyakrabban. Telik onnan bőven. Jelszó: röviden és velősen!

B. M. A. Ilyefalva. A reklamált lapszámot elküldtük. Innen pontosan megy.

Székelyország. A cikket nem közölhetjük. Nem akarjuk a fájó emléket felújítani ezzel. A fő a békeség s azért érdemes áldozatot is hozni. Köszönet és üdvözlét.

Szám: 1149—921. jzdi.

Arverési hirdetmény.

Körispatak község vadászterülete 1922. évi január 1-től kezdődő 6 évi időtartamra f. évi december 18 án d. e. 9 órakor a község házában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek hasznóbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár évi 50 leu.

Bánatpénz 10 százalék, mely az árverés megkezdése alkalmával letétbe helyezendő.

Zárt- és utóajánlatok nem fogadhatnak el.

Körispatak, 1921. nov. 19 én.

1—3 Molnár József,
k. jegyző.

**SCHMITZ
FEST,
TISZTÍT
RUHÁKAT**

Odorheiu (Székelyudvarhely),
Malom-utca 21. szám.

— **Hadi övezeteket, rokkant katonákat** magas jutalék mellett alkalmazunk a „Székely Hírek” kiadóhivatalában.

Figyelem!

A legszebb és legújabb modern ebédlők, hálóok, konyha és egyéb berendezéseket készítünk. Üzletberendezéseket, portálokat elvállalok.

A m. t. közönséget biztosítom pontos és leggyorsabb kiszolgálásról. Áraim a legjuttányosabban vannak megállapítva. Vidéki megrendeléseket gyorsan szállító k.

Székely János

butor- és építészati

Odorheiu (Székelyudvarhely) Str. Prințul Mircea (Petőfi-u) 1. sz. (Korona-vendéglő udvarában.)

Figyelem!

Nyomatott Ij. Betegh és Társa villamoserőre berendezett könyvnyomtató-intézetében Odorheiu (Székelyudvarhely).

Kereskedők, Szövetkezetek, Fatelepek és Fogyasztók figyelmébe

Ajánlunk, míg a készletünk tart: Törökbuzát, aradi Neumann-féle lisztet, patent papirzacskót, elsőrendű II és III kötéses seprűt, 20 drb. bókabellikukoricára darálót (kézi és lóhajtásra) szecskavágót, különféle nagyságu miniszterium által hitelesített mérlegeket és mindenféle vas-, fűszer- és gyarmatárut a legolcsóbb napi árban.

Tisztelettel: BANCA CETATEA.

Serviciul de poduri și sosele din județul Odorheiu.

Szám: 1482—1921.

Hirdetmény.

A Ministerul Lucrărilor Publice helybenhagyásával a Direcțiunea de poduri și sosele din Transilvania 9962—921 számú rendelete folytán közhírré tételik hogy f. évi december hó 5-án d. e. 10 órakor serviciul de poduri și sosele hivatali helyiségébe az udvarhely—parajdi állami uton lévő 26. számú fahíd felszerkezetének újraépítésére nyilvános árverés fog tartatni.

A későn érkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Az ajánlattevőknek az ajánlati összeg az ajánlattal együtt 5 százalékot bánat pénzt keltegyenek vagy pénzben, vagy értékpapírban, a melyek valamely hazai adóhivatalnál letéteményezendő s az erről szóló vevény az ajánlathoz melléklendő.

A feltételek megtekinthetők a hivatalos órákban a Serviciul de poduri și sosele Odorheiu hivatali helyiségében és ott egyszersmint minden szükséges utasítást is nyerhetnek.

Az ajánlat lepecsételve nyújtandó be. Az eredmény a Ministerul de Lucrări Publice helybenhagyásától függ.

Az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezve vannak a helybenhagyásig.

Utóajánlatok nem engedélyeztetnek. Serviciul de poduri și sosele din județul Odorheiu.

Odorheiu, la 19 november 1921.
Sipos, ing. sef.

BANCA CETATEA ODORHEIU
Főintézet BRASSÓ, BUKAREST.

Elfogad átutalásokat bárhova. Folyósít olcsó kölcsönöket, elfogad betéteket magas kamatláb mellett, finanszíroz kereskedelmi és ipari vállalatokat. Külföldi pénzeket bevált. Külföldi pénzeket bevált. Amerikába szóló hajójegyeket árussít. Vidéki megbízható ügynököket jutalék mellett alkalmaz. Értekezhetni a lehet bank-helyiségben.

Royal-mozgóba

Csütörtökön 1921. dec. 8-án este pont 8 órakor nagy szenzációs előadás lesz, színre kerül:

A Fekete pillangó

drama 3 felv. fősz. Lili Beck és a kísérő műsor. „Az ördögös Baronesz” Könnyet ejtésig kacagtató vigj. 3 felv.

Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női, férfi, gyermek fehérneműk, menyasszonyi keblengyék

és téli kabátok és kosztümök

legkényesebb estélyi és utcai ruhák olcsón, pontosan, a legújabb divat szerint készülnek; átalakításokat lelkiismeretesen végez:

Dobig Heresztélyné
Sz-udvarhely, Str. Korea.
(Kornis utca 14. szám alatt emelet)

Veszek Székely Juh-turéggyári részvényeket. Ajánlatok, tudakozódások a lap kiadóhivatalához intézendők; honnan továbbíthatnak.

Nyomdász tanulóknak egy 2—4 középső-olajat végzett fiu havi fizetéssel fölvétetik a lap kiadóhivatalában.

TAMÁS SIMON

gyógyáru kereskedése (drogueria)

Odorheiu Kossuth utca 29. (volt Schuller féle kalapüzlet.)

Gyógyszerek. Hazai és külföldi gyógyszer-különlegeségek. Vegyszerek. Sebészeti cikkek. Gummi áruk. Kötszerek. Irrigátor felszerelések. Fecskendők.

Fényképészeti cikkek. Illatszerek. Pipere szappanok. Fésű és kefeáruk. Háztartási cikkek. Legfinomabb rum- és likőresszenciák nagyban és kicsinybeni legelőnyösebb beszerzési forrása.

A sósfürdő hetenként csak négy nap

azaz szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden lesz nyitva; állandóan központi fűtés.

A fürdő VENDEGLŐBEN hideg és meleg ételt, édes must és jó 6-bor olcsó árban kapható.

Tisztelettel:

Fernengel Gyula.

Szántót és kaszálót

Székelyudvarhelytől 10 kilométeres körzetben, 5—40 hold kiterjedésű, jobb minőségű

bérbe vennék.

Magas hasznóbért fizetek. Cím e lap kiadóhivatalában. 1—5

A jó boltban minden jó van!
A cégre figyeljen, hogy el ne tévedjen.

Csak „Melissól” kérjen,
Másra ne is nézzen!
Ily cukorka nincsen,
A többi üzletben.

Szükségletét vegye

Bodrogi és Hirsch

begyesüztetésébe.
Odorheiu Săcuiesc (Székelyudvarhely), Str. Bulev. Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31. szám alatt.